

Qonq Ci Yonq

Bonqsun
bacı

Tərcüməçi:
Bahar Əliyeva

qanun nəşriyyatı

복순이 어니

공지영
문학소설

Avtobioqrafik roman olan “Bonqsun bacı” əsərində müəllif beş yaşlı Cananın gözü ilə cəmiyyət tərəfindən sevilməyən, bəzən damğalanan, lakin o dövrün əksər qulluqçuları kimi məsum və zəhmətkeş olan Bonqsun bacının həyatını təsvir edir. Bonqsun bacı 1960-70-ci illərdə yoxsul bir ailədə dünyaya gələn, orta təhsili belə başa vurmada şəhərə gələrək az gəlirli qulluqçu işinə başlayan gənc qızların portretidir. Sevgi, kədər, iztirab kimi bir çox hislərin yaşandığı bu roman 1960-70-ci illərin modernizm siyasəti və iqtisadi inkişafın kölgəsində qalan Koreya cəmiyyətinin aşağı təbəqəsinə mənsub olan insanların həyatını bir qulluqçu qızın timsalında kino kimi canlandırır.

공지영 봉순이 언니
QONQ Cİ YONQ Bonqsun bacı
Bakı, Qanun Nəşriyyatı, 2024, 232 səh.

Janr: bədii ədəbiyyat, roman
Ölçü: 130x200 mm
Cild: yumşaq
Çapa imzalandı: 01.11.2024

Naşir: Şahbaz Xuduoğlu
Tərcüməçi: Bahar Əliyeva
Redaktor: Dürdanə Ramazanlı
Korrektorlar: İradə İslamova,
 Aytən Sədəti
Texniki redaktor: Xəyalə Əhmədova
Mətn dizaynı: Xəyalə Şirinli
Qapaq dizaynı: Rafael Qasım

Qanun Nəşriyyatı
Bakı, AZ 1102, Tbilisi pr., 76
Tel: (+994 12) 431-16-62; 431-38-18
Mobil: (+994 55) 212-42-37
e-mail: info@qanun.az
www.qanun.az
www.fb.com/Qanunpublishing
www.instagram.com/Qanunpublishing

ISBN 978-9952-577-81-5

© Qanun Nəşriyyatı, 2024
Copyright © 2010 by Gong Ji-young
All rights reserved.
This book is published with the support of the
Literature Translation Institute of Korea (LTI Korea).

Bu kitabın Azərbaycan dilinə tərcümə və yayım hüquqları
Qanun Nəşriyyatına məxsusdur. Kitabın təkrar və hissə-hissə
nəşri “Müəlliflik hüququ və əlaqəli hüquqlar haqqında”
Azərbaycan Respublikasının Qanununa ziddir.

KİTABIN İLK NƏŞRİNƏ ÖN SÖZ

Yenə payız fəslı gəldı. Pəncərədən çölə baxanda İkidilim gıncqo ağaclarının qızılı rəngı gözləri qamaşdırır. Külək əsəndə o ağac kəpənək kimi çırpınır. Bu ilin əvvəlindən bəri o ağacın budaqları qönçələyəndən mən burada əyləşib onu seyr edirəm. Bir ildən daha az müddətdır. Amma bu gün o ağacı çoxdan tanıyırmışam kimi bir hiss keçdi içimdən. Bu elə qəribə hissdır ki, sanki burada oturaraq o ağacın bütün həyatını anlamağa çalışır və son anda qızılgül salxımları kimi alovlanan ölüm döşəyini hərarətlə seyr edirsən.

Belə fikirləşəndə deyirəm ki, çətin dönəmlərdə ümid-sizliyə qapılmaq çox asandır. Boşluğa düşmək ondan daha da asandır. Bir vaxtlar mən də boşluq buludlarını əlimlə as-tadan itələyərək oradan çıxmaq istəyirdim. Çünki boşluğa və ümitsizliyə düşən insanlar öz üzərində heç bir məsuli-yət hiss etmirlər. Boşluq buludlarının üzərindən baxanda düşüncələr reallığın divarlarını çox sərbəst şəkildə aşıb ke-

çərək sonsuzluğa doğru gedir və bəzən şeytancasına, məhz ona görə də çox cazibədar şəkildə gözəl görünür... Düzdür, bu şirin və mülayim cazibədir. Amma cəza kimi mənim qəlbimə sancılan o tək söz...

Ümid bəsləmək bir müddət bezməyi göz önünə almaq deməkdir. Ümid qeyd dəftərinə görüş vaxtını yazmaq tək dəqiq, yemək yedikdən sonra qabları yuyub, zibilləri atmaq qədər cılız bir məfhumdur. Amma mən bu yolu seçdim. Soruşsanız niyə, heç bir cavabım olmayacaq. Yəni bu nə yazıçı, nə də ki böyük bir insan olmağımdan qaynaqlanır. Sadəcə, necə deyim, cavab olaraq deyə bilərəm ki, bu yol mənə daha uyğundur.

Düzdür, çox qısamüddətli bir çöküşdən çıxardığım nəticə olsa da, mən bu qələmi yerə qoymayacağam. Kimisə incitmək üçün yaşamadığım kimi, kiməsə yaxşı görünmək üçün də yaşamayacağam. Özümə inanıb, özümə güvənərək yaşayacağam. Və bundan sonra səssiz qalaraq içimdə yığılıb qalmış sevgiləri bir-bir vərəqə köçürəcəyəm. Qəlbim sızlayar deyə tez özümü görməzliyə vurduğum dünyadakı aclığa, zorakılığa və uşaqlara artıq uzun-uzadı baxacağam.

Pəncərədən səma buludlu görünür, amma əsən külək mülayimdir. Xəzəllər töküldükdən bir müddət sonra yenedən bahar gələcək. Yenidən yarpaqlar yaşılşanadək və ya çiçəklər açanadək, çox güman ki, arabir qar da yağıb, külək də əsəcək.

1998-ci il, qışın ilk çağları
Qonq Ci Yonq

KİTABIN YENİ NƏŞRİNƏ ÖN SÖZ

Kitab nəşr edildikdən sonra soraqlaşsa-soraqlaşsa Bonqsun bacını tapdım deyəndə insanlar çox təəccüblə baxırlar. Düzdür, kitab nəşr edildikdən sonra mən Bonqsun bacı ilə görüşdüm. Anam və xalam onu tapıb evimizə gətirmişdilər. O gəlməmişdən öncə bir neçə saat ərzində mən evi yığışdırıb, əşyaları yerbəyer edərkən qarışıq duyğulara qapılmışdım. Bir az kövrəlmişdim, bir az həyəcanlanmışdım, düzü, bir az da mümkün olardısı, bu görüşün alınmamasını istəmişdim. Bonqsun bacının çöhrəsi heç dəyişməmişdi. Heç anlamıram, axı necə olar bilər ki, zaman keçsə də insanın sifəti elə dəyişilməz olaraq qalsın.

Bonqsun bacı ilə üz-üzə gələndə uşaqlığımdakı Canda da daha çox utanır və çəkinirdim. O gözlərini mənə zilləyərək özünəməxsus şəkildə “heç dəyişməmişən” dedi.

Oxucular üçün maraqlı olsa da, Bonqsun bacının şəxsi həyatı barədə danışmayacağam. “Bu hekayə, doğrudanımı,

olubdur?” deyə mənə gələn çoxsaylı suala da cavab verməyəcəyəm. Ancaq onu deyə bilərəm ki, Bonqsun bacı yaxşı həyat sürürdü, mən isə yox. Bəlkə də elə ona görə o Bonqsun bacı idi, mən isə yazıçı.

Cəza çəkmədən əsər yazmaq olarmı? Mən bu suala “yox” deyə cavab verərdim. Məşəqqətli yollardan keçmədən kamilləşmək necə? Təzəcə qırx yaşlarını geridə qoyan biri kimi deyə bilərəm ki, yox. Artıq anlamışam ki, mənə verilən cəza və əzablar içində səməyə baxaraq məni ağlamağa vadar edən qarşısıalınmaz qüvvəmi deyim, ya alın yazısını deyim, mütləq olaraq o qədər pis bir nəsnə deyil. Amma bu sonrakı söhbətdir. Tanrı əgər məndən soruşsa ki, sənə əziyyətmi verim, ya rahatlıq, mən kamil insan olmayıb elə axmaq qalsam da olar, rahatlıq ver deyərdim. Yəqin, elə ona görə tanrı bizdən soruşmadan bədbəxtliyi göndərir həyatımıza. Əslində bədbəxtlik kimi paketlənmiş xəzinə qutusunu.

Bu yay Auşvitz həbs düşərgəsində oldum. İlk dəfə idi. Səyahətə çıxmamışdan öncə ora gedəcəm deyə çox narahat idim. Bunun səbəbi məndən aşağı kursda oxumuş, musiqi ilə məşğul olan tələbə dostumun oranın girişində eləcə huşunu itirməyi ilə bağlı əhvalatı eşitməyim idi. Yeniyetməlik dövründə o sıxıcı sığara düzülmə vaxtı o qədər arzulamışam ki, heç olmaya bir dəfə də olsun huşumu itirim. Amma Auşvitzə getməyi düşünəndə o tələbə yoldaşım kimi əsəblərimi cilovlaya bilməyəcəyimdən qorxurdum. Krakovdan yola düşən avtobus Auşvitzə çatanda yağış yağırdı. Çox narın yağış idi. Uzaqdan Auşvitz görünürdü. Özü də gözləmədiyim şəkildə sakit və ilk baxışdan dinc göründüyün-

dən çox gözəl idi də. Girişdə alman dilində yazılan “Yalnız əmək sənəi azadlığa qovuşduracaq” ifadəsi də ilk baxışdan necə də təsirli səslənirdi!

Avtobusda bizə bələdçilik edən rahib Auşvitz haqda məlumat verirdi. Üç milyon yəhudinin öldüyü həbs düşərgəsi... Rahib bu sözləri deyərkən hisslərini boğmağa çalışsa da, mənim kimi üç milyon rəqəmini dərk etməkdə çətinlik çəkənlər eləcə biganə şəkildə dayanıb baxırdı. Somalidə, Əfqanıstanda, Bosniya-Herseqovinada və indi İraqda ölənlər qədər, yaxın keçmişə baxsaq Koreya müharibəsində ölənlərin sayından bir az böyük rəqəm idi bu və çox da dəhşətli səslənmirdi. Amma Auşvitzə, göyərçin kimi ağ səmanın altında tikilən qırmızı kərpicli evlərin içərisinə doğru ayaq basdıqca yaddaşım bir-bir oyandı. Anna Frak, Viktor Franklin, Maksimillian Kolbe, Edit Stein, Alfred Delf...

Onlar hamısı nasistlər tərəfindən həbs düşərgəsində qurban edilən və elə oradakı ölümləri ilə əbədiyyətə qovuşan insanlar idi. (Viktor Franklin kimi hələ də sağ qalanlar olsa belə, onlar da mütləq olaraq orada “özlərini” öldürməli olmuşdular). Həbs düşərgəsində sərgilənən təpə kimi yıgılmış insan saç, ayaqqabı və uşaqların qırılmış oyuncaqlarına baxdıqca həmin insanların kitablar vasitəsilə ötürdükləri mesajlar bir-bir ağıma gəldi. Bir tikə çörək üçün bir-birini itələyib ölümə məhkum olan insanlar; gözünə yuxu getmədiyi gecələrdə yerində uzanıb mən Leypsiq bankının müdiri idim, mən Varşava Universitetinin rektoru idim cümlələrinə kinayə ilə gülüb, görəsən, sabahkı çörəyi kim ələ keçirə biləcək deyər fikrə dalan insanlar. Məcəzi olaraq

deyil, sözün əsl anlamında ovucdan belə kiçik o bir tikə çörək üçün dünənki universitet rektorunun dünənki bank müdirini ifşa edərək öldürəcəyi həşərat yuvasına oxşar bir məkan. Dantenin “İlahi komediya”sının “Cəhənnəm”ində yazıldığı dillə desək “Bura daxil olanlar, bütün ümidlərinizi atın” deyildiyi o məkan... Mən onların yazdıqlarını bir-bir xatırlayaraq həmin məkandakı səsləri çox aydın şəkildə hiss edə bildim. Əgər onlar deyil, yalnızca statistik nəticələr olsaydı, çox yaqın ki, mən həmin nifrət və kədəri elə yaxından hiss edə bilməyəcəkdim.

“Bonqsun bacı”nı nəşrə verdiyim ərəfələrdə sosiologiyanı oxuyan bir dostumun mənə dediyini yalnız onda xatırladım. “Tarixin qeydə ala bilmədiyi o boşluğu, uzun müddət mövcud olsa da, bir sinif kimi formalaşa bilməyən qulluqçuların həyatını qələmə almağın möhtəşəm bir işdir, bunu ancaq bir yazıçı edə bilərdi” deməsi... Nədənsə, Auşvitz həbs düşərgəsindən çıxdığım zaman ilk dəfə olaraq “nə yaxşı ki, elə yazıçı olmuşam” deyə düşündüm. Ədəbiyyat elə ancaq lüks əyləncə deyilmi deyə tərəddüdlərim içimi yediyi bir vaxtda ömrümdə ilk dəfə idi ki, belə düşünürdüm.

Çünki səbəbini bilməsəm də, başa düşmüşdüm ki, pislik həqiqətən çox böyük, yaxşılıq isə çox balacadır. Auşvitzin böyüklüyünə qalib gələ bilməyim məsum qəlbli Anna Frank, öz həyatını riskə atacaq qədər qərarlı olan rəhbər Kolbe, işgəncələr içində özgüvənini itirdikdən sonra azadlığına qovuşan Alfred Delf kimi insanların sayəsində idi. Əslində onlar hamısı qurban olmuş, hamısının gücü tü-